

За авіакадри

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Газета виходить з жовтня 1930 р.

ХАІ ПРАЦЮЄ, ХАІ НАВЧАЄ, ХАІ ЖИВЕ

Робочий день. Безперервна повітряна тривога. Харків. Усі харків'яни отримують сповіщення «Заходить через Данилівку», страшний свист, потужний вибух. Телефони, які «обривають» рідні та знайомі... Усе нормально. Ми живі. Постраждалих немає.

27 червня ворог укротер скинув бомби на Київський район. Унаслідок авіаудару потрошено вікна в університеті, прилеглих будинках, гуртожитку, де проживають люди, евакуйовані з Вовчанська та Куп'янська.

Це третій рік війни. Після відбою тривоги, усі вже були на місцях, усі працювали злагоджено, без паніки та зайвих емоцій. Бригада швидко зняла потрошені вікна. Поруч було керівництво. Тривав підрахунок збитків та оцінювання масштабів відновлювальних робіт. Машина з OSB-плитами вже була в дорозі.

Потрібні неабиякі зусилля на швидке відновлення пошкоджених будівель. Висловлюємо щиру подяку від університету всім правоохоронним та екстреним службам, які швидко відреагували. Дякуємо всім, хто потурбувався, та всім, хто вже допоміг і ще допоможе.

Вражає те, що незважаючи на 855-й день війни, попри пошкоджений корпус ХАІ, розбите скло, діру в стіні від осколка, роботу ДСНС, в університеті на кафедрах відбулися захист дисертацій та онлайн-засідання, в аудиторіях були на зв'язку зі студентами викладачі, працівники вишу виконали роботу з документами.

ХАІ працює, ХАІ навчає, ХАІ живе!

ЙОГО ІМ'Я НАВІКИ В СЕРЦЯХ КОЛЕГ

Сім років тому ХАІ попрощався з людиною, яка заслужено навіки вписала своє ім'я в історію вишу. За часів його керівництва ХАІ став університетом, набув статусу національного й залишився провідною базою підготовки унікальних спеціалістів з аерокосмосу.

24 червня 2017 року пішов із життя ректор ХАІ Володимир Станіславович Кривцов. У той день літак «Антонов» дуже повільно, у скорботній тиші, коло за колом літав над університетом. Годину, дві... І весь Харків знав – це ХАІ прощається з ректором...

У цьому річницю з дня смерті Володимира Станіславовича на знак пам'яті та пошани зворушливі слова були сказані в. о. ректора ХАІ Олексієм Литвиновим, присутні пошанно поклали квіти біля пам'ятної дошки та поділилися спогадами...

Спогадами наповнилися коридори й аудиторії альма-матер. Розповідати про людину, яка віддала ХАІ все життя, яка пройшла шлях від студента факультету літакобудування до доктора наук, професора, ректора відомої аерокосмічної школи можна нескінченно.

Найчастіше було згадано головне – унікальний дар бути одночасно ректором, ученим, педагогом, якій міг навіть на серветці розв'язати систему нелінійних рівнянь або вивести надскладну формулу з міцності. А міг взяти саксофон і зіграти свій улюблений марш з «Аїди». До снаги йому було також зібрати «людей у білому», щоб придумати головну традицію університету День ХАІ і на першому святкуванні в 1998 році пройти маршем по стадіону попереду колони.

Він керував ХАІ 19 років. За цей час було відкрито новий факультет – гуманітарний, ХАІ набув статусу університету – спочатку державного, потім національного. Про рівень ХАІ того часу говорить святкування 75-річчя університету у 2005 році, яке відбулося масштабно і гучно.

Світла пам'ять видатній людині України, Харківщині і ХАІ! Ця пам'ять залишиться в серцях тисяч його колег, друзів і учнів. Залишиться в кожному українському літаку, що летить у небі...

Центр зв'язків із громадськістю

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ І НИЗЬКИЙ УКЛІН ДОБРОВОЛЬЦЯМ ХАІ

НАША ІСТОРІЯ

22 червня 1941 року – до цієї дати не потрібні коментарі. Життя нашої країни та цілого покоління наших пращурів у цей день назавжди розділилося на до та після...

Саме в цей день смерть прийшла на нашу землю – о 4-й ранку, у неділю, усього через декілька годин після випускних вечорів... Мільйони щасливих чоловіків, жінок, дітей тоді ще не знали, що доля вже запустила для них свій страшний відлік. Не знали цього й студенти ХАІ.

83 роки тому сімдесят студентів-добровольців із ХАІ вже стояли в черзі до військкомату. Через десять днів до них приєдналися ще 46 сміливців. Саме вони пішли на фронт у складі Харківського студентського батальйону (Харківський університет, ХАІ, ХПІ та інші). За декілька днів під Білою Церквою ці юнаки прийняли перший бій, який для майже 80 відсотків студбатовців був останнім. Про це у своїй книзі «Людина і зброя» згодом напише студбатовець із Харкова Олесь Гончар.

22 червня 1941 року ще ніхто не знав, що вже в жовтні в Харків увійдуть німецькі війська, а ХАІ буде евакуйовано, що певну частину студентів і викладачів за наказом керівництва міста буде залишено для роботи в підпіллі, а в перші дні окупації німці зі списком підпільників підуть

Головний корпус ХАІ. Окупація. Літо 1942 року

точно по адресах. Хто надав німцям цей список на декілька тисяч прізвищ – питання, що залишилося без відповіді... На початку того страшного літа ще нікому не було відомо, що студентку ХАІ Лідію Руденко повісять гітлеровці, що студент Леонід Мовчан згорить у танку в 1943 році під час звільнення Києва, а студент ХАІ Олексій Кормич у 1942 році як моряк буде битися в оточеному Севастополі й отримає три тяжкі поранення...

І, звісно, ніхто не міг уявити, що через 81 рік на світанку, як і в 1941 році «без оголошення війни», земля України знов здригнеться від ворожого обстрілу, студенти ХАІ підуть у свій останній бій, а в стінах вишу з'явиться ще один монумент загиблим...

Складно було навіть припустити думку, що більш ніж за півстоліття історія повториться і що покоління 2022 року в лютому згадуватиме і, як ніхто інший, розумітиме покоління 1941 року.

Світла пам'ять і низький уклін вам за те, що витримали, за те, що не здалися і стали для нас прикладом, за те, що зберегли Україну навіть найвищою ціною – ціною свого життя...

Центр зв'язків із громадськістю

Літакобудівний корпус ХАІ. 1944 рік

ДЕНЬ СКОРБОТИ І ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

22 червня – День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. Це день початку німецько-радянської війни 1941 року.

За історичними даними, війна тих часів забрала життя 5 мільйонів українських цивільних і 3 мільйонів військових.

Зараз ми бачимо війну своїми очима і відчуваємо зв'язок із нашими коренями, нашою історією, яка просякла кров'ю борців за свободу. Як і тоді, ми захищаємо власну землю і виборюємо нашу незалежність і право жити за власними законами.

Щороку люди приносять квіти до пам'ятників і меморіалів. Один із таких пам'ятників розташований на території нашого університету, на ньому викарбовано імена студентів, викладачів, працівників ХАІ – покоління молодих патріотів. Захищаючи наше майбутнє, вони віддали свої життя.

З нагоди пам'ятної дати в. о. ректора Олексій Литвинов вшанував пам'ять полеглих працівників ХАІ від імені колективу університету.

На знак вшанування полеглих і вбитих по всій Україні запалюють свічки як знак скорботи й вдячності, пам'яті та глибокої пошани...

КРОК ДО ПРОЗОРОСТІ

Зміна керівника ЗВО для сталої та закритої екосистеми – це стрес, шок і навіть зрада. Колектив, що існує за принципом «свій-чужий», не сприйматиме людину ззовні, незважаючи на законність рішення та наявність відповідних розпоряджень від Міністерства освіти і науки України. І це стосується не лише ХАІ, це повсякденність бюджетних установ. Нова людина породжує чутки, що ширяться зі зростаюною швидкістю і, як наслідок, значно впливають на результативність роботи університету в цілому.

Більше ніж дев'ять місяців тому Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» зазнав кардинальних змін – за наказом МОН України було призначено виконувача обов'язків ректора Олексія Литвинова. Людина, що не мала жодного «хайовського» бекграунду: не навчався в ХАІ, не працював в ХАІ, не мав родичів, причетних до контексту ХАІ. Цей факт ліг в основу занепокоєння колективу – як можна керувати ХАІ людині не з ХАІ?!

Системні проблеми, що існували в колективі, ставали перепонами до відкритого діалогу. Здавалося, попереду завдання із зірочкою, та для досвідченого управлінця це було зрозумілим викликом. Потрібно було побудувати шляхи комунікації, аби знати й актуалізувати нагальні питання всередині університету.

Один із таких методів – спонукання до відкритого діалогу, що на перших сходинках був оформлений як збір анонімних запитань. Який же вигляд це мало?

Протягом останніх двох місяців до участі в діалозі запрошувалися студенти та викладачі, працівники наукових, методичних центрів та експлуатаційних відділів. Формат охопив усіх, навіть тих, хто фізично не присутній у ХАІ. Тут важливо сказати, що наразі відсутня можливість комунікації з усіма співробітниками університету, хтось релокований до більш безпечних регіонів країни, хтось перебуває за кордоном і продовжує працювати онлайн. Студенти переважно перебувають на дистанційному навчанні.

У соціальних мережах ХАІ було розміщено оголошення-запрошення взяти участь у формуванні запитань до в. о. ректора в анонімній формі. Мету було вказано одразу – побудувати відкрити та щирі комунікації. Запитання збиралися в інтерактивну таблицю і були згруповані за темами модераторами зустрічі. У зазначений час усі охочі за посиланням мали можливість під-

ключитись онлайн до трансляції в YouTube і почути відповіді особисто від Олексія Литвинова. Запитання були гострі, неочікувані, охоплювали різноманітні теми – від навчального процесу до закупівель на «Прозоро», від особистих питань до спростування чуток про борги ХАІ:

- Чи правда, що університет заборгував «Нафтогазу» більш ніж 25 млн грн?
- 29 травня поточного року на сайті закупівель «Прозоро» був оприлюднений договір на закупівлю шин для автомобіля на суму 13 137, 60 грн. Для якого автомобіля було здійснено закупівлю і чи раціонально це?
- Що буде зі спеціальністю 134? Чи правда, що спеціальність буде закрито?
- Чи плануються вибори голови Вченої ради університету?
- Чим займається кожен із ваших помічників?
- Яка політика університету щодо бронювання від мобілізації військовозобов'язаних працівників?
- Чи буде скорочення працівників у разі зменшення фінансування нашого вишу і якщо вступна компанія не буде настільки позитивною, як ми всі очікуємо?

Також були питання про їдальню, про набір, про рекламу, про премії, про ремонти, про укриття і ще багато-багато всього.

Опрацювавши такий пул запитань, знайшовши відповіді на всі без винятку, задовільнивши всі відкриті й обговорювані в кулуарах питання – була знайдена формула довіри і поваги. Як показник можна брати той факт, що кількість анонімних запитань зменшувалась, а кількість прізвищ у рядку таблиці «від кого запитання?» збільшувалась.

Такі прості, але вагомі й усвідомлені кроки до прозорості, відкритості, щирості, порозуміння і, як результат, вищої якості спілкування між керівником і співробітниками ХАІ дали бажаний ефект. Крига зрушила, а разом із цим і показники роботи.

Чи продовжиться формат далі? Очевидно, так. Зараз запущено на постійній основі онлайн-форма для поточних запитань, які можна адресувати всьому керівному апарату університету. А минулі зустрічі відкриті до перегляду. І, можливо, якщо ви бажаєте бути в контексті, вам було би варто їх переглянути.

**Директорка Студентського клубу «ХАІ»
Шамсїя Мусаєва**

ВИПУСКИ ЦИКЛУ «ВІДВЕРТА БЕСІДА»

ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE З ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКИМ СКЛАДОМ	ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE ЗІ СПІВРОБІТНИКАМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКИХ ВІДДІЛІВ
ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE ЗІ СПІВРОБІТНИКАМИ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ	ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE ЗІ СТУДЕНТАМИ

ХАІ-ПОДКАСТ

ХАІ завжди в пошуках майданчиків для публічного обговорення та постійного нагадування про наш університет. Наш бренд потребує перманентної та кропіткої роботи, яка охоплює безліч рекламних заходів – від особистих зустрічей із батьками майбутніх студентів до трансляції наших цінностей на загал. Говорити є про що. Це і дискусії з поточних питань робочого процесу, і певні досягнуті результати з напрямів діяльності, і оприлюднення проблематики, з якою стикається адміністрація університету. Саме це стало поштовхом до втілення ідеї подкасту.

Вікіпедія
Вільна енциклопедія

Подкаст – цифровий медіафайл або низка таких файлів, які розповсюджуються інтернетом для відтворення на портативних медіапрогравачах чи персональних комп'ютерах. За змістом подкасти можуть нагадувати радіошоу, звукову виставу, містити інтерв'ю, лекції тощо, що належать до усного жанру.

Наразі на офіційному каналі ХАІ в YouTube опубліковано три випуски, що виходять із періодичністю один раз на тиждень. Перші випуски записано у форматі інтерв'ю з в. о. ректора Олексієм Литвиновим, ведуча подкасту Шамсією Мусаєва, директор Студентського клубу «ХАІ». Зауважимо, що подкаст записується силами співробітників університету на спеціалізованому обладнанні в безпечній

локації. Залучення професійних звукорежисерів стало вихідною точкою для запуску проєкту.

ХАІ-подкаст – дайджест новин про життя університету. Можна сказати, що подкаст – це мовний літопис ХАІ воєнного часу. Випуск починається з фіксації подій у ХАІ і Харкові, а продовжується коментарями з нагальних питань і змін, якщо такі є. З огляду на те, як швидко змінюються події, це історично важливий факт.

У середньому кожен випуск прослуховують до 500 чоловік. Винятком став другий випуск, що набрав більше 1000 прослуховувань. Секрету немає, є актуальний прядок денний – судові процеси, що, на жаль, спіткали університет. Можливо, це репутаційна помилка, та, зрештою, це світло, що зменшує темряву недовіри і пліток – вносить ясність і дає відповіді.

В останньому подкасті висвітлювалася тема набору та зміни правил вступу для аспірантів.

ХАІ-подкаст стає інформаційним рупором, у подальшому є бачення і плани на урізноманітнення формату, тож не зупиняємось.

**Директорка Студентського клубу «ХАІ»
Шамсія Мусаєва**

ВИПУСКИ ЦИКЛУ «ХАІ-ПОДКАСТ – ДАЙДЖЕСТ НОВИН ПРО ЖИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ ТА НОВИЙ ФОРМАТ СПІЛКУВАННЯ»

	
ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE ХАІ-ПОДКАСТ 1 (ЧАСТИНА 1)	ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE ХАІ-ПОДКАСТ 1 (ЧАСТИНА 2)
	
ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE ХАІ-ПОДКАСТ 2	ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ НА YOUTUBE ХАІ-ПОДКАСТ 3

МІЖНАРОДНИЙ ТРЕНІНГ «МЕНЕДЖМЕНТ ТА КЕРІВНИЦТВО»

27 червня за підтримки в. о. ректора Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Олексія Литвинова відбувся Міжнародний тренінг «Менеджмент та керівництво», головним спікером якого був ректор Нідерландської академії бізнесу, професор Ян ван Звітен.

У тренінгу взяли участь керівники різних структурних підрозділів Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Харківського національного медичного університету, Харківської державної академії фізичної культури, Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Під час тренінгу учасники мали змогу дізнатися про процеси планування, організації, мотивації та контролю з метою досягнення координації людських, природних і технологічних ресурсів, необхідних для ефективного виконання завдань, а також цікаві факти та поради, які стануть корисними в подальшій повсякденній роботі університетів.

Центр зв'язків із громадськістю

ЖИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ

РОБОЧИЙ ЧЕРВЕНЬ НА КАФЕДРІ № 503

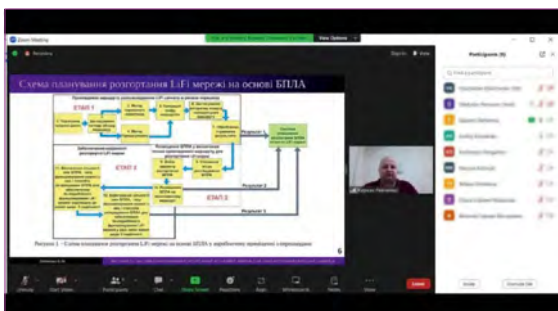
Незважаючи на війну і складні часи, на кафедрі № 503, як і в ХАІ загалом, продовжується активна наукова робота і підготовка висококваліфікованих кадрів. У червні було кілька подій, пов'язаних між собою.

По-перше, відбулися чотири захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня докторів філософії. Тематика робіт Кирила Лейченка, Георгія Землянка, Андрія Кулягіна, Володимира Нарожного цікава і важлива – кібербезпека флотів БПЛА, літальні мережі для надійних комунікацій в умовах руйнувань, інтелектуальні системи для інтерактивного мистецтва. Щиро вітаємо всіх причетних!

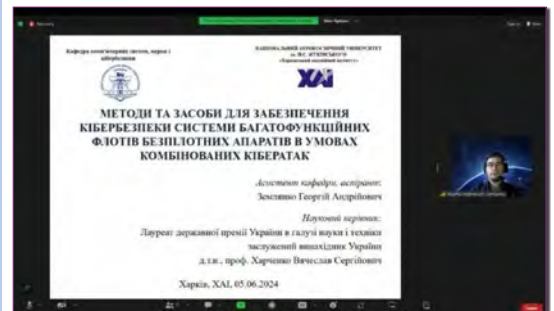
По-друге, 13 червня відбулося 190-те засідання щомісячного міжнародного науково-технічного семінару з критичних комп'ютерних технологій і систем, де виступили колега з НТУУ «КПІ» Андрій Астраханцев і випускник магістратури 2018 року ХАІ з Руанди, провідний фахівець з інформаційної безпеки одного з найбільших банків Африки Jean Pierre Nzabahimana, який подякував за якісну підготовку і доповів про досвід упровадження технологій безпеки. У роботі семінару взяли участь майже 70 учасників із трьох країн.

Харченко В. С., д-р техн. наук, зав. каф. № 503

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

**В'ЯЧЕСЛАВ ХАРЧЕНКО
АСПІРАНТУРА 2024:
ЩО МАЄМО І ЯК ЗМІНИТИ НА КРАЩЕ**

НАШІ ВИПУСКНИКИ В ІСТОРІЇ АЕРОКОСМОСУ

ЯК ЦЕ БУЛО...

24 червня – пам'ятна дата в історії вітчизняного ракетобудування, значуща не тільки для факультету ракетно-космічної техніки, а й для всього ХАІ!

Саме в цей день майже пів століття тому розпочалися льотно-конструкторські випробування триступеневої ракети-носія легкого класу 11К68 («Циклон-3»), розробленої КБ «Південне» та виготовленої на Південному машинобудівному заводі. Було проведено перший пуск із виведенням на орбіту КА «Космос-921».

Ракета-носії «Циклон-3», що десятиріччями будувалася на славетному Південмаші в місті Дніпрі, – це один із найпопулярніших і найнадійніших носіїв в історії освоєння космічного простору.

Ракета-носії «Циклон-3» забезпечила виведення космічних апаратів масою до 4000 кг на низькі та середні кругові й еліптичні навколосеземні орбіти. Це була унікальна транспортна космічна система, створена на базі вузлів із доведеною високою надійністю, що зберегла найкращі польотні й експлуатаційні характеристики, традиційно властиві всім ракетам серії «Циклон».

Розроблення «Циклон-3» (11К68) починалося під керівництвом головного конструктора КБ «Південне» академіка М. К. Янгеля ще наприкінці 1960-х ро-

ків за участю випускників спеціальностей ракетно-космічних напрямів ХАІ, які традиційно працювали в Дніпрі. До проектування також активно залучалися кафедри та наукові підрозділи Харківського авіаційного інституту.

Важливою і унікальною характеристикою ракети була можливість дворазового запуску двигуна третього ступеня в умовах невагомості, що істотно розширювало можливості запуску супутників на різні орбіти.

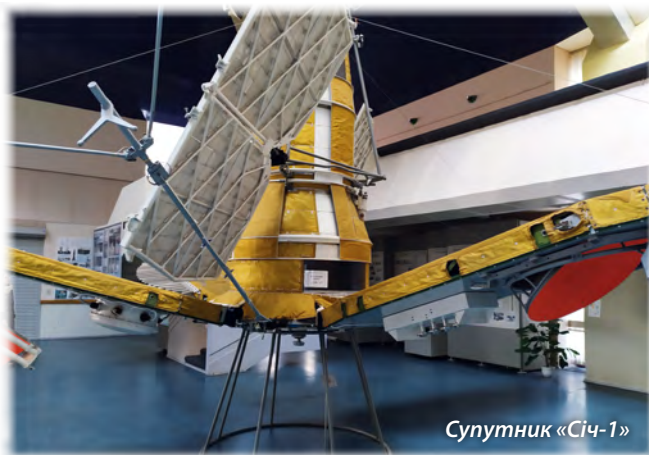
Ця славетна історія мала продовження, бо саме ракетоносії «Циклон-3» вивів на орбіту перший український супутник «Січ-1» 31 серпня 1995 року. А 24 грудня 2004 року за допомогою «Циклон-3» було виведено в космос супутник ДЗЗ «Січ-1М» і перший український мікросупутник «Мікрон», розроблені КБ «Південне».

Усього було здійснено 122 пуски, з них успішних – 117. Останній пуск відбувся 30 січня 2009 року.

Дорогі наші друзі, колеги та випускники з Дніпра! Ваш рідний факультет ракетно-космічної техніки ХАІ та всі факультети вишу вітають вас із важливою датою в історії вітчизняного аерокосмосу!

Центр зв'язків із громадськістю

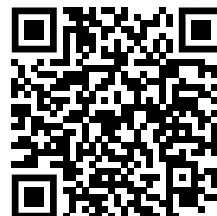

Супутник «Січ-1»

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВДОЦТВО
ХК № 170 від 06.04.1994
 (057) 788 46 54 pr@khai.edu
 Номер підготовлено і зверстано в редакції газети "За авіакадри" вул. Вадима Манька, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК
 Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
 Номер віддруковано у видавничому центрі «ХАІ»
 Реєстраційне свідоцтво: серія ДК №391 від 30.03.2001 р.
 вул. Вадима Манька, 17, м. Харків. Наклад 100 пр. Замовлення № 97-24
 Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ
 Олександр Кушнарченко
 Тетяна Козіна
 Леонід Литвин
 Анна Литвин
 Мж 6.0

<https://khai.edu/assets/files/gazeta-06-24.pdf>